

Nová norma pro slaňovací brzdy

Po mnoha letech příprav a plánování* vychází v dubnu 2013 nová norma ČSN EN 15151 Horolezecká výzbroj - Brzdící prostředky, která se skládá ze dvou samostatných částí:

Část 1: ČSN EN 15151-1 Horolezecká výzbroj - Brzdící prostředky - Brzdící prostředky s manuálně asistovaným blokováním, bezpečnostní požadavky a metody zkoušení

Část 2: ČSN EN 15151-2 Horolezecká výzbroj - Brzdící prostředky - Brzdící prostředky s manuálně ovládaným brzděním, bezpečnostní požadavky a metody zkoušení

Jak je již z názvu normy patrné, upravuje tzv. „slaňovací brzdy“ užívané při sportovním lezectví (horolezectví, speleoalpinismu, canyoningu atp.). Doposud tyto sportovní prostředky nebyly upravovány žádnou normou a jediná nejbližší norma byla ČSN EN 341 Prostředky ochrany osob proti pádu - Slaňovací zařízení pro záchranu.

Část 1 upravuje samoblokující slaňovací brzdy, tedy prostředky, u kterých musí uživatel provést záměrný pohyb, aby mohl slanit a v případě, že ztratí kontrolu nad prostředkem, dojde k zablokování, které zabrání nekontrolovanému pádu (brzdy fungující obdobně jako Stop /Petzl/, Grigri (Petzl), Indy /Kong/, Double Stop /Anthron/, Lory /Anthron/ a další).

Oproti tomu Část 2 se zabývá jednoduchými slaňovacími brzdami, kde lano vycházející z prostředku musí uživatel neustále držet (s výjimkou tzv. „zamčení brzdy“) a v případě ztráty kontroly nad prostředkem dojde k nekontrolovanému pádu uživatele (prostředky fungující podobně jako slaňovací osma, „kýbl“, Simple /Petzl/ a jiné).

Obě části normy rozdělují prostředky na typy, podle toho, zda prostředek slouží pouze ke slaňování nebo ke slaňování a jištění (dále pak na slaňování, slaňování a jištění s blokováním nebo bez blokování). Veškeré brzdící prostředky jsou určeny pro použití jak s dynamickým lanem (ČSN EN 892) tak i s lanem nízko průtažným (ČSN EN 1891). Norma udává požadavky na statickou pevnost, dynamický výkon při jištění, metody pro zkoušení, značení a další požadavky známé z jiných norem.

Pro jeskyňáře a další lezeckou veřejnost je ale podstatná informace, že **tato norma je určena pro brzdící prostředky, které jsou v daném okamžiku užívány a zatěžovány jedinou osobou**. Čímž se poněkud komplikuje použití prostředků certifikovaných dle této normy při nácviku záchranu nebo pro napínání lanových traversů, ke kterému bývají slaňovací brzdy často používány.

) O návrhu normy prEN 15151 Slaňovací brzdy psal Pit Schubert v knize Bezpečnost a riziko na skále a ledu III. díl, která v českém jazyce vyšla v roce 2010*

****) prEN - proposal EN – návrh evropské normy*